

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd propter crucis visionem, & Christi apparitionem, Constantinas ad
Christi religionem venerat, interim tamen à nostris pietatem edoctus, vbi
etiam de poenitentia dißeriur. Cap. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

Quinam urbium primariarum, cum Constantinus rerum potiretur, episcopi fuerint, et quòd orientis partes, Lybiam vsque, timidius propter Licinium Christi nomē confessæ sunt: contra verò occidentales, Constantino freti, propalam Christi fidē profitebantur. CAP. II.

CRISPO & Constantino Cæsaribus Cofs. Romanæ ecclesiæ antistes fuit Siluester. Alexandrinæ autè Alexander: Macarius vero Hierosolomitanae. Episcopatū ecclesiæ vrbis Antiochiæ ad Orontē fluuiū sitæ, Romano iā mortuo, nemo adhuc obtinuerat, propterea q̄ persecutio, vt est verisimile, fuerat electioni episcopi impedimēto. Verū nō ita multò post episcopi Nicææ coacti, Eustathium propter cū vitæ, tū doctrinæ præstatiā admirati, dignū iudicarunt, qui sedē apostolicā capesseret: & ob eam causam, cū esset episcopus Berceæ vrbis finitimæ, illum inde Antiochiam transtulerunt. Per id temporis Christiani, qui versus orientem ad Libyes vsque, qui sunt confines Aegyptijs, habitabant, conuentus palam agere propterea non ausi sunt, quòd Licinius beneuolū suū erga illos animū mutauerat. At Græci Macedones, & Illyrici, qui versus occidentem, suarum rerum domicilia habebant, Constantini opera, qui illi imperij Romani parti præfuit, liberè & animo securo deum coluerunt.

Quòd propter crucis visionem, & Christi apparitionem, Constantinus ad Christi religionem venerat, interim tamen à nostris pietatem edoctus, vbi etiam de pœnitentia disseritur. CAP. III.

HVic imperatori Constantino quanquam multas alias res accidisse, quibus inductus, religionem Christianam colere cœpit, maximè tamen visionē diuinitus ei obiectam, eū ad eam rem impulisse accepimus. Nā cū animo institueret bellū cōtra Maxetiū gerere, secū, vt verisimile est, dubitare cœpit, quis euētus belli futurus esset, & quē sibi adiutorē ascifferet. Qui in tali cogitatiōe positus,

per vi-

SOZOMENI HISTOR.

per visionem signū crucis in cælo splendescens conspicatus est. Atq; ei iā visioe obstupefacto, sancti angeli astates dixerunt: IN HOC, o Constantine, vinces. Fertur quoque ipsum Christum ei apparuisse, ostendisseque figuram crucis, ac iussisse vt similem ei fabricandam curaret, eaque tum velut subsidio in bello administrando, tum tamquam instrumento ad victoriam consequendam apto vteretur.

Quam rem Eusebius cognomento Pamphilus asseuerat se ab ipso ore imperatoris iureiurando eam confirmatis audiuisse: nimirum circiciter meridiem, sole iam paululum declinante, crucis signum ex lucis splendore figuratum, in quo inerat hæc inscriptio, IN HOC VINCE, in ipso cælo apprens, tum imperatorem ipsum, tum milites, qui cum eo erant, vidisse. Nam ei quopiam cum exercitu iter facienti, inter vias hanc admirabilem visionem oblatam esse: atque dum versaret animo quid sibi vellet noctem illū oppressisse. Cui secundum quietem Christum visum esse cū eo ipso signo, quod in cælo apparuerat: iussisseque vt aliud signum ad eius exemplar construeret, eoque veluti præsidio in præliis contra hostes committendis vteretur.

Et quoniam Imperator non amplius iam vlllo egeret interprete, sed manifestò esset ei declaratum, quo modo de deo sentiret, primo mane, conuocatis Christi sacerdotibus, de religione Christiana eos percunctatur. Qui libris sacræ scripturæ prolatis, ea, quæ ad Christum spectabant, illi exponunt: quæ quidem ante quàm facta fuissent, à prophetis prædicta esse demonstrarunt. Signum autem quod apparuerat, indicium esse dixerunt victoriæ contra inferos: quam quidem victoriam cum ad homines descendisset, crucis tormenta subeundo, oppetendo mortem, & tertia die ad vitam resurgendo, reportasset.

Adieceruntque sperandum cuique esse, post discessum ex hac vita, omnes homines ad finem præsentis sæculi eodem modo resurrecturos, & immortalitatis fore participes: alios quidem vt præmijs pro recte factis, quæ in hac vita gesserint, donentur: alios autem, vt pro sceleribus, quæ admiserint, debitas pœnas luant. Esse tamen his, qui in hac vita deliquerint, oblatam salutis occasionem & expiationem à peccatorum labe.

Nam

Nam qui nondum sunt mysteriis initiati, illos si secundum legem ecclesie initientur, salutem consecuturos: qui autem initiati sunt, si non interim delinquant. Sed quia istud à paucis viris, iisque plane diuinis præstari possit, alteram expiationem quæ fieret per pœnitentiam, institutam docuerunt. Nam deum misericordem esse, veniamq; tribuere lapsis per peccatum, si modo eos pœniteat, & pœnitentiam bonis operibus confirment.

*Quòd crucis vexillum in bello antecedere sanciuir,
& narratio quædam admirabilis de iis qui
crucis vexillum gestabant.*

CAP. IIII.

His rebus à sacerdotibus expositis, imperator prophetias de Christo admiratus, mandatum viris arte peritis dat ut signum, quod à Romanis Labarum vocatur, in effigiem crucis auro, & lapidibus pretiosis collustratam mutarent. Hoc signum bellicum in multo maiore honore, quàm alia, propterea fuit, quod semper imperatorem antecedere, & à militibus adorari cõsuevit: quod quidem cū signum esset imperii Romani oim præstantissimū, arbitror à Cõstantino ob hanc causam in primis signū crucis mutatū, ut assiduo eius aspectu & cultu subiectos suos pederentim à patriis ritibus desuefaceret, eumque solum deum existimarent, quem coleret imperator, atque illo duce & adiutore in bello contra hostes gerendo vterentur. Nam istud veluti propugnaculum ante copias suas semper gestadum curauit, & si quæ cohors laboraret, illud ei admouere iussit: atque lectissimos satellites ad illud negocium obeundum constituit, quibus onus impositum erat, ut singuli vicissim signum humeris ferrent, & acies hostium circumirent. Fertur autem eum, qui illud quodam tempore gestaret repentina hostium incurfione perterritum idem ipsum tradidisse alteri, & se à prælio subduxisse. Ac cum iam extra telorum iactum consisteret, ex improviso lethali vulnere fauciatum concidisse: eum autem, qui diuinum crucis signum ab illo acceperat, sine vulnere perstitisse, idque cum multi tela in ipsum conicerent.

rent.